

Diplomová práce: Comment une oeuvre de la littérature triviale devient-elle mondialement connue?

Autor : Markéta Dvořáčková

Vedoucí DP : PhDr. Catherine Ébert-Zeminová, PhD.

Oponent DP : Doc. PhDr. Jana Petrová, CSc.

Markétu Dvořáčkovou zaujala otázka, kterou pokládá už názvem své práce. Z toho plyne její prvotní klad: jde o práci, která postuluje určitý problém, která jej se vší snahou o nezaújatost zkoumá a která také nakonec přináší odpověď.

Otázka rozlišení hodnoty od ne-hodnoty a umění od ne-umění, ba význam, který se této otázce přisuzuje, se staly bezmála neuralgickým a klíčovým bodem postmoderny, ovšem slečna Dvořáčková se zaměřuje na poněkud jinou otázku: kudy probíhá hranice mezi lidovou, triviální literaturou na straně jedné a kýčem na straně druhé? Jaké nuance v umělecké kvalitě jsme schopni rozlišit a jaký (příčinný či jiný) vztah je mezi nízkou (nižší) úrovní díla a jeho oblíbeností u širokých vrstev čtenářstva? Tuto problematiku promýšlí na konkrétním případě skutečně světového bestselleru, historické fikce *Angelika, markýza andělů* od A. a S. Golonových.

Pro řešení těchto a dalších otázek M. Dvořáčková využívá různé definice kýče a pokleslých žánrů a ohledává možnosti různých pojetí různých teoretiků včetně např. U. Eca. Přitom jde až k pojmům jako čtení pro ženy, červená knihovna, konzumní literatura a prozkoumává distinktivní nosnost a operativnost těchto pojmů a vůbec jejich sémantické vztahy. Dílo A. a S. Golonových pak srovnává s vybranou knihou z edice Harlequin a na základě analýzy z pozic lingvistické pragmatiky vyvstávají odlišnosti mezi oběma texty. Nalezené rozdíly, jejich vysvětlení, zevšeobecnění a shrnutí přibližují autorku k odpovědi, kterou ovšem formuluje až po stylistické analýze a po rozboru, jehož

cílem je určení poměru kooperativní a manipulativní strategie v textu. Tuto část hojně prokládá citacemi z výpovědí, ve kterých autorská dvojice *Angeliky* vysvětluje své záměry a postupy při dosahování účinků a výsledků, za nimiž stojí nezastíraný kalkul cílený k co největšímu (i obchodnímu) úspěchu díla.

Po všech těchto krocích dospívá autorka k tvrzení, že analyzovaný text je žánrově vmezeřen mezi populární literaturu a kýč, a přichází s hypotézou, že právě tato kategorie děl je svou povahou určena k tomu, získat si masovou oblibu.

Slečna Markéta Dvořáčková prokázala schopnost systematicky pracovat a uplatnit teoretické teze při samostatné analýze textu, i když se někdy nevyhla jejich poněkud mechanické aplikaci, provázené i jistou repetitivností. Problémem, který navzdory společné snaze o jeho odstranění persistuje, jsou dost četné pravopisné a gramatické chyby (s. 5, 12, 13, 33, 41, 49, 69...). Je ovšem nutno podotknout, že autorka v tomto směru vyvinula veliké úsilí a v průběhu práce jej citelně zredukovala, nicméně tato oblast je její slabina, takže doporučuji, aby se na ni ve svém dalším odborném vývoji soustředila.

Diplomová práce Markéty Dvořáčkové však *mutatis mutandis* splňuje všechna kritéria, aby byla představena komisi, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Praha, 14. 1. 2006

PhDr. Catherine Ébert-Zeminová, PhD.